

Zaterdag 3 februari 2018 Start van de Camino aan het Wad Sluis - Retranchement - Sluis 13 km

Na een week met veel regen en de verwachting dat het ook nog zou gaan sneeuwen, brak de zaterdag aan. En na een aantal kaarsjes branden voor Jacobus, was het zowaar droog zaterdagmorgen.

Spannend was het ook hoeveel wandelaars mee zouden lopen, het aantal aanmeldingen bleef lang op 4 staan, maar in de loop van de laatste week groeide de groep wandelaars. Om 10 uur werden we door Marlies ontvangen met koffie en thee in de St. Joh. de Doperkerk in Sluis en tot onze grote verrassing waren we met 20 mensen en 2 honden. De meeste mensen hadden al een uurtje gereisd, waaronder leden uit Den Haag. Paul, 75, uit Haren in Groningen, had er de dag van tevoren 6 uur reizen voor over om op zijn geboortegrond mee te kunnen lopen.

Na een welkomstwoordje en een korte kennismaking begon de wandeling en buiten stond de pers om een video te maken voor de Provinciale Zeeuwse Courant. In diezelfde krant stond vrijdag een interview met Bas Brouwer, de reden dat zoveel mensen uit de regio Zeeuws Vlaanderen meeliepen. Sluis ligt op de route die beschreven is in het boekje Jacobswegen in Nederland en de Via Brugensius begint hier. We konden het eerste stempel op onze kaart zetten en gelijk het tweede van de regio Zuidwest. We blijven natuurlijk toch verzamelaars van stempels.

Door de Jacobsstraat kwamen we op de wallen van de voormalige vesting Sluis. Sluis is een grensstadje, natuurlijk is er een smokkelweg en passeerden we oude grenspalen. We kwamen over weggetjes met een verhaal: de oude Zeedijk en de Paspolder, de Killedijk en de Driekolk.

Rond lunchtijd arriveerden we via de wallen in het oude plaatsje Retranchement. In het kleine kerkje werden we gastvrij ontvangen met koffie en thee door koster Peter en Hans.

In zo'n oud grensgebied is het boeiend als je iets van de geschiedenis te horen krijgt.

Hans, een historicus, vertelde over het ontstaan van het gebied tussen Sluis en Retranchement, een "landje apart". Een gebied van kreken, dijkjes en het Zwin. Het oude land heeft veel te maken gehad met overstromingen en verschillende oorlogen. Van de tijd uit de Spaanse bezetting zijn nog wat overblijfselen te vinden zoals resten van oude forten.

Hans wilde als gids een eind met ons mee wandelen om ons hier nog iets van te laten zien.

Jammer genoeg vielen de verdere verhalen letterlijk in het water. Het aangekondigde buitje werd een hele middag regen. Herinneringen aan Galicie kwamen naar boven.

Ondanks de regen was de sfeer ontspannen en werden er veel herinneringen aan pelgrimstochten uitgewisseld en adviezen gegevens aan de toekomstige Santiagogangers.

We eindigden de dag met een goed gevoel en een drankje. En voor sommigen een "tot ziens bij volgende tochten".

